

Den bryssomme østlendingingen premiereklarer

I fem år har dokumentarfilmskaper Pål Winsents fulgt stedsaktivist Erling Okkenhaugs utrettlige kamp mot Holmenutbyggerne i Risør. Filmen om "Sørlandsrefseren" vises nå på kinolerret over hele landet, så langt er det ikke planlagt noen visning i Risør.

Han legger ikke skjul på at det har vært en ensom kamp, stedsaktivist Okkenhaug.

Mange har gjennom årene lurt på hvorfor denne bryssomme østlendingen har blandet seg inn i hvordan vår indrefilet, vårt arvesølv skal se ut og hvordan prosessen rundt utbyggingen skal gjennomføres.

For hovedpersonen selv har dette en enkel og naturlig forklaring.

Barndoms paradiset

- Jeg kan rett og slett ikke la det være, sier Okkenhaug.

Det var som 12-åring Okkenhaug fikk sitt første møte med Risør. Gjennom hytta på Gjernes har det blitt mange turer over fjorden og inn til den hvite byen med de trange gatene og det flotte særpreget.

Okkenhaug som vokste opp i Trondheim følte seg hjemme her og knyttet sterke bånd til byen.

- Forholdet til Risør er et sterkt kjærlighetsforhold, en slags gjenskapelse av barndomsparadiset Møllenberg.

"På Tørre Møkka"

Da barndomsparadisets indrefilet sto i fare for å bli besudlet av ensartede leilighetsblokker med flate tak, begynte den bryssomme østlendingen å rasle med sablene.

- Det første store feilgrepet man har gjort i denne saken, er at man lagde en arkitektkonkurranse, sier Okkenhaug.

Siden har det gått slag i slag. Politiske vedtak, ny arkitektonisk utforming, leserinnlegg, diskusjoner og den stadig like bryssomme østlendingen som ikke gir seg "På Tørre Møkka".

- Jeg kommer til å fortsette å bry meg om hva som skjer med Risør, de kommer til å ha meg på ryggen så lenge jeg lever, sier Okkenhaug.

Likegyldige

Okkenhaug sparer ikke på kruttet i dokumentaren. Risørs innbyggere blir karakterisert som både dumme og likegyldige.

- Jeg har nok kommet med noen utsagn som vil vekke noen reaksjoner, men det får jeg stå for. Når det kommer til film blir ting klippet og satt sammen for å få en viss effekt, det er en del av

- De som minst ønsker det burde arrangere visning av filmen her i Risør, mener Erling Okkenhaug om filmen "Sørlandsrefseren".

Foto: Christina Tveit

gamet, sier Okkenhaug.

Mens Okkenhaug roper etter engasjement for å redde byens særpreg, mener han at Risørfolk ikke makter å se at de blir ført bak lyset av utbygger, arkitekter og politikere.

Lidenskap

- For meg er dette mye dypere enn hva som er stygt og fint i Risør, det er handler også om prosessen og demokrati, sier Okkenhaug.

Men hva er det som driver denne mannen, hva får han til å rope høyt og kjempe mot de store mektige utbyggerkreftene?

- Det kan kanskje sammelignes med musikere og kunstnere. De har et engasjement, en lidenskap for det de gjør. Ola Steen hadde ikke slutta med grafikk selv om noen hadde sagt at de ikke likte det han drev med. Sånn er det for meg også, jeg kan ikke bare la være selv om folk ikke er enige med meg.

Tidkrevende og vanskelig

Det er Pål Winsents fra Grimstad som har laget filmen om Okkenhaugs kamp for nye takter i byutviklingen på Sørlandet.

Winsents har i løpet av innspillingen blitt godt kjent med både Okkenhaug og Holmensaken.

- Dette har vært en sak som både har vært tidkrevende og vanskelig, sier han om dokumentaren som han kaller en personlig dokumentarfilm om Okkenhaug.

- Dette er ikke en objektiv film, den objektiviteten og nøytraliteten forsvinner tidlig, sier Winsents som karakteriserer Okkenhaug som en byoriginal, med positivt fortegn.

Nasjonal visningsturné

- Jeg tror ikke Erling kan gjøre noe annet enn å engasjere seg på denne måten. Det finns ikke så mange som driver med stedsaktivisme, med han vil det nok dessverre dø ut, sier Winsents.

Dokumentarfilmen Sørlandsrefseren skal nå på en nasjonal visningsturné sammen med Fortidsminneforeningen, Allgrønn og Vellenes Fellesorganisasjon.

Tirsdag har filmen fagpremiere på filmens hus i Oslo, deretter står Langesund og Grimstad for tur. I løpet av et år regner de

Reggisør, Pål Winsents, håper filmen om Sørlandsrefseren kan være et utgangspunkt for diskusjon rundt byutvikling.

Foto: Winsentsfilm

to med at filmen har blitt vist også i en rekke andre byer i landet.

Utgangspunkt for diskusjon

-Jeg håper at filmen om Sørlandsrefseren kan være et utgangspunkt for diskusjon rundt byutvikling, sier Winsents som så langt ikke har fått noen

forespørsel om visning av filmen i Risør.

- Det har ikke vært noen konkrete ønsker om en mulig visning i Risør, sier Winsents.

Christina Tveit

christina.tveit@austagderblad.no